

निर्णय नं ४

दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धि हासिल गर्ने नेपालको संविधानको व्यवस्था र संघ तथा प्रदेशको आवधिक योजना एवम् दिगो विकासको लक्ष्यको मार्गचित्र समेतलाई ध्यानमा राखी आयोजनाको छनौट र विश्लेषण तथ्यपरक, वस्तुगत र पारदर्शी बनाउने र आयोजना बैंक प्रणालीलाई संस्थागत गर्ने कार्यमा सुशासन अभिवृद्धि गर्दै आर्थिक अनुशासन तथा सार्वजनिक कार्य र सीमित स्रोतको अधिकतम प्रतिफल प्राप्तिमा लागि स्रोतको कुशल व्यवस्थापन गर्न आवश्यक भएकोले गंगाजमुना गाउँपालिकाको विकासको आयोजनाहरूलाई आयोजना बैंक, गौरवका आयोजनाहरू बनाउन गंगाजमुना गाउँकार्यपालिकाले देहाय बमोजिमको निर्णय गरेको छ ।

१) विकास आयोजनाहरूलाई निम्न विकास आयोजनामा विभाजन गर्ने निर्णय गरियो ।

I. पूर्वाधार विकास आयोजना

II. सामाजिक विकासका आयोजना

पूर्वाधार विकास आयोजनाहरू:-

- क) यातायात पूर्वाधार आयोजना (जिल्ला सदरमुकामबाट गाउँपालिकाको सदरमुकाम वा केन्द्र र वडाको केन्द्र जोड्ने र विद्यमान सञ्जालमा सुधार हुने, यातायात पूर्वाधारमा नयाँपन/आयाम थप वा साविक संरचनाको स्तरोन्नति हुने आयोजनाहरू)
- ख) कृषि पूर्वाधार आयोजना (कृषिजन्य उपजको उत्पादन/भण्डारण/बजारीकरणका लागि नयाँ पूर्वाधारको विकास र विद्यमान पूर्वाधारमा सुधार हुने, रैथाने जातका वा अग्र्याधिक कृषिजन्य बाली वस्तु आदिको उत्पादन/भण्डारण/बजारीकरणमा योगदान हुने आयोजनाहरू)
- ग) औद्योगिक/व्यापारिक पूर्वाधार आयोजना (नयाँ पूर्वाधारको विकास हुने वा राष्ट्रिय उत्पादनमा योगदान दिने, विद्यमान पूर्वाधारमा सुधार हुने, स्थानीय कच्चा पदार्थमा आधारित हुने आयोजनाहरू)
- घ) शैक्षिक पूर्वाधार आयोजना (नयाँ पूर्वाधारको विकास हुने तथा शैक्षिक गुणस्तरमा वृद्धि हुने, विद्यमान पूर्वाधारमा सुधार हुने, थप विद्यार्थी लक्षित हुने आयोजनाहरू)
- ङ) स्वास्थ्य पूर्वाधार आयोजना (नयाँ पूर्वाधार विकास एवं स्वास्थ्यको गुणस्तर वृद्धि हुने र विद्यमान पूर्वाधारमा सुधार हुने, पहिले नसमेटिएका सेवाग्राही समेटिने वा नयाँ सेवा विस्तार हुने आयोजनाहरू)
- च) खेलकुद पूर्वाधार आयोजना (नयाँ पूर्वाधारको विकास हुने, विद्यमान पूर्वाधारमा सुधार हुने, पूर्वाधारको दर्शक क्षमता एक पटकमा रङ्गशालाको हकमा ५ हजारभन्दा बढी, खेल मैदानको हकमा २ हजार ५ सयभन्दा बढी र कभर्ड हल वा भवनको हकमा ५ सयभन्दा बढी हुने वा पालिकाको भूगोलको आधारमा हुने संख्यामा हुने आयोजनाहरू)

- छ) **उर्जा पूर्वाधार आयोजना** (नयाँ पूर्वाधारको विकास हुने , विद्यमान पूर्वाधारमा सुधार हुने, उर्जा उत्पादन क्षमता जलविद्युतको हकमा ८ मे.वा. भन्दा बढी र वैकल्पिक उर्जाको हकमा ३ मे.वा. भन्दा बढी हुने वा आवश्यकताको आधारमा सो भन्दा कमका आयोजनाहरू)
- ज) **खानेपानी तथा सरसफाई पूर्वाधार आयोजना** (नयाँ पूर्वाधारको विकास हुने, विद्यमान पूर्वाधारमा सुधार हुने, खानेपानी तथा सरसफाइको गुणस्तरमा सुधार हुने आयोजनाहरू)
- झ) **फोहोरमैला व्यवस्थापन पूर्वाधार आयोजना** (नयाँ पूर्वाधारको विकास हुने, विद्यमान पूर्वाधारमा सुधार हुने, अस्पतालजन्य वा उद्योगजन्य फोहोर व्यवस्थापन हुने र अन्य फोहोर व्यवस्थापन हुने आयोजनाहरू)
- ञ) **भवन निर्माण आयोजना** (नयाँ भवन निर्माण हुने, पुरानो भवनमा सुधार हुने, नेपाली परम्परागत निर्माण प्रविधि एवम् वास्तुकला झल्कने भवन निर्माण हुने आयोजनाहरू)
- ट) **वस्ती विकास आयोजना** (नयाँ वस्तीको विकास हुने र पुरानो वस्तीमा सुधार हुने, प्राकृतिक प्रकोपबाट विस्थापित वा घरबारविहिनहरूको लागि वस्ती विकास हुने आयोजनाहरू)
- ठ) **वन, वातावरण, नदी र जलाधार संरक्षण आयोजना** (नयाँ क्षेत्र समेटिने वा नयाँ पूर्वाधार विकास हुने, आयोजनाले संरक्षण गर्ने जमिन १०० हेक्टर भन्दा बढी हुने भए वा आवश्यकताको आधारमा सो भन्दा कम जमिन हुने भएका आयोजनाहरू)
- ड) **पर्यटन पूर्वाधार आयोजना** (नयाँ गन्तव्यको विकास हुने, विद्यमान गन्तव्यमा सुधार हुने, आन्तरिक र बाह्य पर्यटन दुवै प्रवर्द्धन हुने आयोजनाहरू)
- ढ) **विपद् व्यवस्थापन पूर्वाधार आयोजना** (विपद् वा आपतकालीन सेवा व्यवस्थापनको लागि नयाँ पूर्वाधारको विकास वा दमकल, एम्बुलेन्स, उद्धार र खोजी कार्यका साधन लगायतको व्यवस्था हुने, विद्यमान पूर्वाधारमा सुधार वा विद्यमान दमकल, एम्बुलेन्स, उद्धार र खोजी कार्यका साधन लगायतमा सुधार हुने आयोजनाहरू)
- ण) **सूचना तथा सञ्चार सम्बन्धी पूर्वाधार आयोजना** (गाउँपालिकाले वा वडा तहले सञ्चालन गरेका वा गर्नुपर्ने कार्यहरूका सम्बन्धमा सरकार र आम नागरिकबीच सूचनाको आदान प्रदान प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपमा हुने पूर्वाधारको विकास हुने, आम सञ्चारका माध्यमलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउने कार्यमा टेवा पुग्ने र सूचना तथा सञ्चार सम्बन्धी अन्य कार्यमा टेवा पुग्ने पूर्वाधारको विकास हुने आयोजनाहरू)
- त) **विविध पूर्वाधार आयोजना** (नयाँ पूर्वाधारको विकास हुने, विद्यमान पूर्वाधारमा सुधार हुने, स्थानीय क्षेत्रको आर्थिक विकास वा सुरक्षामा टेवा पुग्ने पूर्वाधारको विकास हुने अन्य आयोजनाहरू)

सामाजिक विकास आयोजनाहरू:-

- क) **स्वास्थ्य र पोषण सम्बन्धी आयोजना** (स्वास्थ्य र पोषण सेवाको विस्तार हुने, गुणस्तर सुधार हुने आयोजनाहरू)
- ख) **शैक्षिक क्रियाकलाप सम्बन्धी आयोजना** (शैक्षिक क्रियाकलापको क्षेत्र वा दायरा विस्तार हुने, गुणस्तर सुधार हुने आयोजनाहरू)

- ग) **आर्थिक विकास सम्बन्धी आयोजना** (बेरोजगारहरूको श्रम क्षमताको विकास, उद्यमशील क्षमताको विकास वा रोजगारमा रहेका श्रमिक र घरेलु तथा साना उद्यमीहरूको क्षमता विकास हुने, रोजगारी प्रवर्द्धन, नयाँ व्यवसाय वा व्यवसायको स्तरोन्नतिको लागि प्राविधिक सहयोग, सहूलियतपूर्ण कर्जा, उद्योग व्यवसायको प्रवर्द्धन लगायतका कार्य)
- घ) **सामाजिक विकास सम्बन्धी आयोजना** (लोपोन्मुख समुदाय, दलित, विपन्न, असहाय, महिला, बालबालिका , ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति , आदिवासी/जनजाति , सीमान्तकृत समुदाय, प्रकोप पीडित, हिंसा पीडित , मधेशी र लैङ्गिक र यौनिक अल्पसंख्यक लगायतका लक्षित समुदायको सशक्तिकरण , संरक्षण वा निर्णय प्रकृत्यामा सहभागिता वृद्धि हुने र सामाजिक विकास सम्बन्धी अन्य कार्य हुने आयोजनाहरू)
- ङ) **भाषा, साहित्य, कला र संस्कृतिको विकास सम्बन्धी आयोजना** (भाषा, साहित्य, कला र संस्कृतिको विकास र सोको संरक्षण वा प्रवर्द्धन हुने वा सोबाट सरकारी निकाय वा सम्बन्धित समुदायलाई आर्थिक लाभ प्राप्त हुने आयोजनाहरू)
- च) **संस्थागत क्षमताको विकास सम्बन्धी आयोजना** (गाउँपालिका वा वडा तहको संस्थागत (नीति, संगठन, मानव संसाधन, सुशासन प्रवर्द्धन, अन्तरनिकाय समन्वय, सूचना व्यवस्थापन लगायतको) क्षमता विकास हुने आयोजना, गाउँपालिका वा वडा तहको आन्तरिक स्रोत परिचालन क्षमता विकास हुने आयोजना)
- छ) **अनुसन्धान तथा तथ्याङ्क व्यवस्थापन आयोजना** (संघ, प्रदेश र गाउँपालिकाको लगानीमा कार्यान्वयन भएका आयोजनाहरूको प्रभाव मूल्याङ्कन हुने आयोजना, गाउँपालिकाको विशेष महत्वका अनुसन्धान/सर्वेक्षण, वस्तुस्थिति विवरण तयार वा तथ्याङ्क व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्य हुने आयोजनाहरू)
- ज) **विज्ञान तथा प्रविधिसम्बन्धी आयोजना** (विज्ञान तथा प्रविधिको क्षेत्रमा हुने नवप्रवर्तन/आविष्कारलाई प्रोत्साहन हुने र विज्ञान तथा प्रविधि सम्बन्धी ज्ञान र सीपको विकास वा प्रसार हुने, उत्पादन र रोजगारी वृद्धि गर्न विज्ञान र प्रविधिको प्रयोग हुने आयोजना)
- झ) **विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी आयोजना** (उद्धार वा खोजी कार्य, सूचना व्यवस्थापन, राहत वितरण तथा व्यवस्थापन कार्य सम्बन्धी आयोजनाहरू)
- ञ) **खेलकुद सम्बन्धी आयोजना** (पालिका स्तरीय र वडा स्तरीय खेलकुद सञ्चालन तथा व्यवस्थापन र खेलकुदको विकास सम्बन्धी आयोजनाहरू)
- ट) **सूचना तथा सञ्चार सम्बन्धी आयोजना** (गाउँपालिकाले वा वडा तहले सञ्चालन गरेका वा गर्नुपर्ने कार्यहरूका सम्बन्धमा सरकार र आम नागरिकबीच सूचनाको आदान प्रदान प्रत्यक्ष रूपमा हुने, आम सञ्चारका माध्यमलाई व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउने कार्यमा टेवा पुग्ने र सूचना तथा सञ्चार सम्बन्धी अन्य कार्यमा टेवा पुग्ने आयोजनाहरू)
- ठ) **विविध सामाजिक विकास आयोजना** (सामाजिक सद्भाव बढाउन प्रत्यक्ष योगदान गर्ने , अप्रत्यक्ष योगदान गर्ने , आधारभूत सेवा तथा सुविधामा सेवाग्राहीको पहुँच वृद्धि हुने आयोजनाहरू)

२) गाउँपालिका स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठीमा सम्भव भएसम्म देहाय बमोजिमको महानुभावहरूलाई सम्भव भएसम्म कम्तीमा एक पटक वा आवश्यकता अनुसार आमन्त्रण गर्नु पर्नेछ ।

- क) सम्भव भए सम्म संघीय संसदका सदस्यहरू, प्रदेश सभा सदस्यहरू, जिल्ला समन्वय समितिका पदाधिकारी र जिल्ला समन्वय अधिकारी, अन्य स्थानीय तहको प्रमुख/अध्यक्ष, उपप्रमुख/उपाध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरू, प्रदेश मातहतका जिल्ला स्थित कार्यालय प्रमुखहरू, राजनीतिक दलका प्रतिनिधिहरू, उद्योग वाणिज्य संघ, उद्योग परिसंघ र चेम्बर अफ कमर्स लगायतका निजी क्षेत्रका प्रतिनिधिहरू,
- ख) सरोकार समूहका प्रतिनिधिहरू
- ग) गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, वडा अध्यक्ष र कार्यपालिका सदस्यहरू
- घ) सम्पूर्ण गाउँसभा सदस्यहरू,
- ड) सम्पूर्ण शाखा प्रमुखहरू,
- च) विषय विज्ञ र आवश्यकतानुसार अन्य

३) आयोजना बैंक, गौरवका आयोजनाहरू तथा वार्षिक योजना तथा विकास कार्यक्रमहरू तर्जुमाको आधारहरू तपशिल बमोजिम बनाउने निर्णय गरियो ।

क) प्रमुख आधारहरू:-

- i. नेपालको संविधान
- ii. दीर्घकालीन सोच
- iii. संघीय, प्रादेशिक र स्थानीय तहको आवधिक योजना
- iv. स्थानीय तहको मध्यकालीन खर्च संरचना
- v. दिगो विकास लक्ष्य
- vi. विकासका अन्तरसम्बन्धित विषय
- vii. नेपाल सरकारले अन्तराष्ट्रिय जगतमा जनाएका प्रतिबद्धताबाट सिर्जित दायित्व
- viii. संघ र प्रदेश सरकारले अवलम्बन गरेका अन्य आर्थिक नीति आदि ।

ख) अन्य आधारहरू(ऐन, नियम तथा निर्देशिका)

- i. राष्ट्रिय प्राकृतिक स्रोत तथा वित्त आयोग ऐन, २०७४
- ii. अन्तरसरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४
- iii. स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- iv. स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिगदर्शन, २०७४ (परिमार्जित)
- v. संघीय र प्रदेश सरकारले जारी गरेका नीति, कानून तथा मापदण्ड
- vi. स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पत्ति हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४
- vii. सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०७४ का सान्दर्भिक दफा र नियमहरू

४) यस गाउँपालिका अन्तर्गत तपशिल बमोजिमको आयोजना बैंक स्थापना गरी तपशिल बमोजिमको ढाँचामा आयोजना बैंक र गौरवका आयोजनाहरू बनाउने निर्णय गरियो ।

आयोजना बैङ्क:-

वडा स्तरीय आयोजना बैंक (विषयगत आयोजनाको किसिमको आधारमा छुट्टा छुट्टै बनाउने)

क्र.सं.	आयोजनाको किसिम	आयोजनाको नाम	अनुमानित लागत	लाभग्रा हीको संख्या	आयोजना अन्तर्गत गरिने मुख्य कार्यहरू	आयोजना बाट प्राप्त हुने लाभहरू	कैफियत

गाउँपालिका स्तरीय आयोजना बैंक (विषयगत आयोजनाको किसिमको आधारमा छुट्टा छुट्टै बनाउने)

क्र.सं.	आयोजनाको किसिम	आयोजनाको नाम र वडा नं	अनुमानित लागत	लाभग्रा हीको संख्या	आयोजना अन्तर्गत गरिने मुख्य कार्यहरू	आयोजना बाट प्राप्त हुने लाभहरू	कैफियत

वडा गौरवका आयोजनाहरू (प्रत्येक वडाको ५/५ वटा संख्यामा)

क्र.सं.	आयोजनाको किसिम	आयोजनाको नाम	अनुमानित लागत	लाभग्रा हीको संख्या	आयोजना अन्तर्गत गरिने मुख्य कार्यहरू	आयोजना बाट प्राप्त हुने लाभहरू	कैफियत

नोट:- कैफियतमा एकवर्षीय वा बहुवर्षीय भएको समेत खुलाउनु पर्दछ ।

गाउँपालिका गौरवका आयोजनाहरू (२५ वटा संख्यामा)

क्र.सं.	आयोजनाको किसिम	आयोजनाको नाम र वडा नं	अनुमानित लागत	लाभग्रा हीको संख्या	आयोजना अन्तर्गत गरिने मुख्य कार्यहरू	आयोजना बाट प्राप्त हुने लाभहरू	कैफियत

नोट:- कैफियतमा एकवर्षीय वा बहुवर्षीय भएको समेत खुलाउनु पर्दछ ।

- ५) माथि भए बमोजिमको निर्णयको कार्यान्वयन गरी यसको प्रतिवेदन सम्भव भए सम्म जेठ २० गते भित्र तयार गर्ने निर्णय गरियो ।
- ६) आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा भौतिक पूर्वाधार अन्तर्गत भवन सम्बन्धी पूर्वाधार २० लाख भन्दा माथि र अन्य आयोजनाहरू ३० लाख भन्दा माथि अनिवार्य रूपमा ठेक्का प्रक्रियाबाट जाने निर्णय गरियो ।
- ७) आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा पालिका स्तरीय भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी आयोजनाहरू अनिवार्य रूपमा रु. १० लाख वा सोभन्दा माथि बनाउने निर्णय गरियो ।
- ८) आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा वडा स्तरीय भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी आयोजनाहरू अनिवार्य रूपमा ७५ % आयोजनाहरू रु. ५ लाख वा सोभन्दा भन्दा माथि बनाउने निर्णय सर्वसम्मतले पारित गरियो ।